

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen

T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Robbert Moorman
r1.moorman@nijmegen.nl
06 – 50028529

Ons kenmerk

E23.003393

Bijlage(n)

geen

Datum 3 oktober 2023
Onderwerp Tweede kwartaalbrief Wmo en
Buurtteams Jeugd en Gezin

Geachte leden van de raad,

Tijdens de gespreksronde van 7 december 2022 sprak uw raad met wethouder Visser af dat het college uw raad ieder kwartaal informeert over de uitvoering van de toegang tot de ondersteuning vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Uw specifieke aandacht heeft hierbij het op tijd kunnen leveren van de gevraagde ondersteuning. Eind mei ontving u de informatiebrief over het eerste kwartaal van 2023 (E23.001373). We organiseerden daarnaast een technische toelichtingsbijeenkomst om nadere duiding te geven aan de inhoud en om de gelegenheid te bieden om aanvullende vragen te stellen. Met deze brief informeren wij u over het tweede kwartaal van dit jaar. We kiezen er – omwille van efficiënte inzet van uw tijd - voor om de terugkoppeling deze keer alleen via een informatiebrief te doen. Voor de terugblik op het derde kwartaal stellen we voor om weer een combinatie te organiseren van een informatiebrief en een technische toelichting. We willen tijdens die bijeenkomst ook met u terugblikken op 2023 en vooruitkijken naar 2024.

De hoofdpunten van deze brief zijn:

- De Buurtteams Volwassenen leveren ook in het tweede kwartaal goede en tijdige begeleiding aan onze inwoners. Daarnaast versterken ze de samenwerking met – onder meer – huisartsen
- De wachttijd bij de Wmo consulenten neemt verder af. In juli en augustus was de doorlooptijd van alle aanvragen onder de 3 maanden.
- De gemiddelde wachttijd voor de start van de zorg vanuit beschermd wonen is in het tweede kwartaal met een maand teruggelopen, maar is nog steeds hoog (15 maanden).
- Buurtteams Jeugd en Gezin kennen een korte wachttijd tot het eerste gesprek en zijn daarmee goed toegankelijk. We zien dat de Buurtteams Jeugd en Gezin duidelijk minder verwijzen naar begeleiding en meer indicatievrije basishulp bieden.
- Voor ouderen is op basis van signalen van zorgpartijen is het “Thuiskom-arrangement” ontwikkeld. Dit is een ondersteuningspakket voor patiënten die uit het ziekenhuis

ontslagen zouden kunnen worden, maar die niet (voldoende) in staat zijn om zelfstandig thuis te wonen.

- Vlak voor het zomerreces voerden we de eerste tussentijdse evaluatie uit van het convenant Globaal Indiceren bij zorgaanbieders en de beide Buurtteams-organisaties. De overall conclusie is dat het convenant tot nu toe bijdraagt aan de doelen van minder overlegtijd, minder administratieve lasten, klantvriendelijkheid, betaalbaarheid en goede samenwerking tussen professionals.

Inrichting toegang Wmo Nijmegen

Gemeenten zijn verantwoordelijk om mensen die niet zelfredzaam zijn te ondersteunen om zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. Dit staat in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Qua diensten gaat het onder andere om:

- Hulp bij het huishouden, bewegen in en rondom huis, en vervoer;
- Begeleiding en dagbesteding;
- Een plaats in een beschermde woonomgeving;
- Opvang in geval van huiselijk geweld en mensen die dakloos zijn.

Iedere gemeente organiseert de toegang tot ondersteuning op zijn eigen manier. De gemeente Nijmegen heeft drie toegangspunten voor Wmo-hulp: de Buurtteams, de GGD Gelderland Zuid en de Wmo-consulenten bij de gemeente. Daarnaast is er een apart team van ouderenadviseurs dat ouderen informatie, advies en lichte ondersteuning biedt. Er zijn ook voorzieningen waar een inwoner zonder indicatie – dus zonder beschikking via één van de toegangspunten - gebruik van kan maken. Voorbeelden zijn dagbesteding voor volwassenen en ouderen. De website Vraaghulp Nijmegen helpt inwoners de juiste plek te vinden.

Hieronder lichten we per toegangspunt toe wat de stand van zaken is in het tweede kwartaal van dit jaar.

Buurtteams Volwassenen

Wat doen de Buurtteams Volwassenen?

De buurtteams bieden een laagdrempelige en toegankelijke eerstelijns basisvoorziening voor de inwoners van Nijmegen. Hulp en ondersteuning die direct beschikbaar is voor volwassenen, zonder indicaties, zonder wachttijden, in de eigen buurt. In sommige gevallen kan specialistische begeleiding door een aanbieder ingezet worden.

Hoofdpijn stand van zaken Q1 2023:

- In de informatiebrief over het eerste kwartaal van dit meldden wij dat de Buurtteams Volwassenen een korte wachttijd hadden tot het eerste gesprek en dat ze daarmee goed toegankelijk waren. Ook constateerden we dat de Buurtteams Volwassenen weer meer inwoners zelf begeleidden dan tijdens laatste kwartaal van 2022.

Stand van zaken Q2 2023:

- De buurtteams Volwassenen hebben de goede lijn van het eerste kwartaal voortgezet in het tweede kwartaal. Qua snelheid is de norm dat 80% van de inwoners binnen 14 dagen wordt gesproken. In 2023 was het gemiddeld aantal dagen tot eerste gesprek over het geheel 13,59. Mensen worden met dit tempo van in behandeling nemen snel geholpen.

Het aantal nieuwe aanmeldingen betrof 612. Dit is ongeveer gelijk aan het tweede kwartaal waarin 638 cliënten zich meldden. Ook het percentage cliënten dat door de Buurtteams zelf wordt begeleid is in het tweede kwartaal ongeveer gelijk gebleven met het eerste kwartaal.

De Buurtteams Volwassenen zijn er gedurende het tweede kwartaal in geslaagd om qua expertise en capaciteit op volle sterkte te komen. Het effect van deze positieve ontwikkeling zal hoogstwaarschijnlijk zichtbaar worden in de resultaten van het tweede halfjaar en verder. Per september start Buurteams Volwassenen hiertoe met de Buurt Stap Academie. Dit is een intensief inwerk- en opleidingsprogramma voor buurtteammedewerkers ontwikkeld. Hiermee worden (nieuwe) collega's goed ingewerkt en meegenomen in visie en opdracht.

Ook is er gewerkt aan het versterken van de samenwerking met de huisartsen. In Nijmegen Noord is in samenwerking met NEO gestart met de pilot zorgdomein gestart. Zorgdomein is een programma waarin zorgverleners onderling kunnen verwijzen en communiceren m.b.t. patiënten. Ook is onder leiding van het LUMC is het zogenaamde Hotspotterstraject gestart. Professionals van de buurtteams Volwassenen nemen in dit traject deel aan casussen vanuit huisartsenpraktijken Danielsplein, Lindenholt, St Anna en de Schakel.

Overall is te zien dat Buurtteams Volwassen de inwoners goed en tijdig helpen en dat ze steeds verder in positie komen om de opdracht succesvol uit te voeren.

Wmo consulenten

Wat doen de Wmo consulenten?

Voor hulp om zelfredzaam te zijn in, om en buitenshuis - kan de inwoner zich melden bij de gemeente Nijmegen (bijvoorbeeld hulp bij het huishouden, hulpmiddelen, woningaanpassingen en/of vervoersmiddelen). Na de aanmelding krijgt de inwoner een uitnodiging voor een gesprek met een Wmo-consulent. De Wmo-consulent kijkt dan samen met de inwoner wat de juiste oplossing is en of de gemeente hierbij kan ondersteunen. Als dit een Wmo-maatwerkvoorziening is, dan ontvangt de inwoner een Wmo-beschikking. De inwoner kan kiezen om deze hulp te ontvangen via een door de gemeente gecontracteerde aanbieder (zorg in natura) of via een persoonsgebonden budget (Pgb).

Hoofdlijn stand van zaken Q1 2023:

- We constateerden dat de wachttijd bij de Wmo consulenten afnam door ondernomen verbeteracties af in het team.

Stand van zaken Q2 2023:

- De wachtlijsten aan gemeentelijke toegangspoort nemen verder af. Rond juli en augustus zat de doorlooptijd van alle aanvragen onder de 3 maanden. Dit komt doordat het bureau verder vorm krijgt onder andere door een structurele inzet van meer personeel. Daarnaast hebben we gerichte acties ingezet om de wachttijden te verkorten. Aan de kant van de leveranciers blijft schaarste in personeel een uitdaging. Bij de hulp in het huishouden is de zomerperiode redelijk verlopen, dit is altijd een periode waar het lastig blijkt de planning rond te krijgen. Met de verwachte groei in vraag naar hulp bij het huishouden zal dit de aankomende jaren een uitdaging blijven. Ook bij Welzorg, onze leverancier voor hulpmiddelen, blijft het vinden en behouden van personeel (met name geschikte monteurs) een uitdaging. Daar tegenover staat wel dat de tekorten op onderdelen en hulpmiddelen afnemen.

Het college hecht er desondanks veel waarde aan hier scherp toezicht op te blijven houden zodat de verbetering doorzet.
Verder is inmiddels de inkoopprocedure hulp bij het huishouden 2024 afgerond en gaan we starten met de implementatiefase, hierover is uw raad eerder geïnformeerd.

Wmo via de GGD

Wat doet de GGD?

GGD Gelderland-Zuid (Toegang Beschermd Wonen) beoordeelt voor het Rijk van Nijmegen en Rivierenland de toegang tot Beschermd Thuis/Beschermd Wonen. Ook beoordeelt de GGD - Centrale Toegang Maatschappelijke Opvang - voor het Rijk van Nijmegen en Rivierenland de toegang tot maatschappelijke opvang.

Hoofdpijn stand van zaken Q1 2023:

- De gemiddelde wachttijd voor de start van de zorg vanuit beschermd wonen nam in het eerste kwartaal toe. We kondigden aan te onderzoeken wat de oorzaken van de stijging waren en welke maatregelen genomen kunnen worden.

Stand van zaken Q2 2023:

- De gemiddelde wachttijd voor de start van de zorg vanuit beschermd wonen is in het tweede kwartaal met een maand teruggelopen, maar is nog steeds hoog (15 maanden). De lange wachttijd is het gevolg van een combinatie van factoren: lichte toename aantal cliënten, afname uitstroom cliënten wegens huisvestingsknelpunten en onvoldoende plekken bij gecontracteerde aanbieders.

Ingezette maatregelen zijn:

1. Het bieden van overbruggingszorg;
2. Overleg met betrokkenen (zorgaanbieders, woningcorporaties en gemeenten) over mogelijkheden om huisvestingsknelpunten te verminderen
3. Het afsluiten van meer maatwerkovereenkomsten met niet-gecontracteerde aanbieders.
4. Uitbreiding van de formatie bij de GGD per 1/10/2023.
5. Het verminderen van de wachttijd en -lijst meenemen in de nieuwe aanbesteding beschermd wonen 2025)

Ouderenadviseurs

Wat doen de ouderenadviseurs?

Voor mensen die ouderdom-gerelateerde klachten hebben, heeft Sterker een team van ouderenadviseurs. Zij geven informatie, advies en lichte ondersteuning en vormen met hun indicatievrije inzet en specifieke kennis over seniorendoelgroep een aanvulling op de dienstverlening van Buurtteams volwassenen en de Wmo consulenten.

Stand van zaken Q1 en Q2 2023:

- Sterker doet per halfjaar een verantwoording aan gemeenten over de uitgevoerde activiteiten. In de eerste kwartaalbrief van dit jaar was er derhalve geen informatie opgenomen de ouderenadviseurs.
In het eerste halfjaar van 2023 zijn er 347 aanmeldingen geweest bij ouderenadvies. 317 trajecten zijn afgesloten.

Ouderen weten ouderenadviseurs vaak zelf te vinden: 170 van de aanmeldingen waren op eigen initiatief. Andere aanmeldingen komen bijvoorbeeld via de huisarts, buurtteams Volwassenen, maatschappelijk werk of thuiszorg. Dit komt omdat er veel is geïnvesteerd in de samenwerking tussen het ouderenwerk en (keten-)partners, zoals de buurtteams Volwassenen. Op basis van signalen van zorgpartijen is als pilot het “Thuiskom-arrangement” ontwikkeld. Dit is een ondersteuningspakket voor patiënten die uit het ziekenhuis ontslagen zouden kunnen worden, maar die niet (voldoende) in staat zijn om zelfstandig thuis te wonen. Hierbij valt te denken aan niet zorg-gerelateerde hindernissen, zoals vervoer, boodschappen doen, eten bereiden (etc.). Door aan de voorkant het Ouderenwerk van Sterker te betrekken, kunnen voorbereidingen getroffen worden om op moment van ontslag zo'n arrangement klaar te hebben staan. De pilot gaat naar verwachting in het vierde kwartaal 2023 in het CWZ uitgevoerd worden.

Buurtteams Jeugd en Gezin

Wat doen de Buurtteams Jeugd en Gezin?

De Buurtteams Jeugd en Gezin (BJG) vormen, net als de Buurtteams Volwassenen, een laagdrempelige en toegankelijke eerstelijns basisvoorziening voor de inwoners van Nijmegen. BJG verleent in de nabijheid van gezinnen basishulp zonder indicatie. Indien nodig kan BJG verwijzen naar aanvullende hulp, zoals bijvoorbeeld de jeugd-GGZ of zorg voor jeugdigen met een verstandelijke beperking.

Hoofdlijn stand van zaken Q1 2023:

- De Buurtteams Jeugd en Gezin hadden in het eerste kwartaal een korte wachttijd tot het eerste gesprek en waren zijn daarmee goed toegankelijk. Het zo veel mogelijk zelf bieden van begeleiding ontwikkelde zich tot en met het eerste kwartaal van dit jaar minder snel dan bij de Buurtteams Volwassenen. Om deze beweging te stimuleren zijn, net als bij de Wmo, budgetplafonds geïntroduceerd.

Stand van zaken Q2 2023:

- We zien dat BJG in Q2 ten opzichte van Q1 van dit jaar duidelijk minder verwijst naar begeleiding en meer indicatievrije basishulp biedt, meer gebruik maakt van het eigen netwerk van gezinnen en van sociale basisvoorzieningen. Waar BJG in Q1 2023 een reductie van 6% wist te realiseren in het aantal verwijzingen naar begeleiding ten opzichte van Q1 in 2022, is de gerealiseerde reductie in Q2 2023 ten opzichte van Q2 2022 maar liefst 28%. In het hele netwerk - het jeugddomein kent meerdere wettelijk verwijzers – zien we een reductie van 31% in Q2 2023 ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. Het aandeel van BJG in het totaal aantal verwijzingen is ook gegroeid. Wie zien BJG, conform bedoeling, een robuuste positie innemen in het jeugdnetwerk. Stevige interne sturing, de samenwerking met huisartsen en de Gecertificeerde Instellingen, maar ook de handhaving van budgetplafonds op zorgaanbieders door de gemeente werpen hun vruchten zichtbaar af.

In het tweede kwartaal van 2023 waren er 446 aanmeldingen bij BJG. 366 cliënten stroomden uit. De gemiddelde wachttijd tot de start van het traject was - net als in Q1 - 11 dagen. 57% van de aangemelde gezinnen kon binnen veertien dagen terecht voor

een kwalitatief intakegesprek. De toegankelijkheid van BJG is momenteel daarmee hoog.

Globaal indiceren

Op 1 december 2022 trad het *Convenant samenwerking zorgaanbieders en Buurtteams Nijmegen* (jeugd en volwassenen) in werking. De kern van dit convenant bestaat uit afspraken rondom het 'globaal indiceren'. Cliënten krijgen op grond van de Wmo of Jeugdwet een standaard aantal uren begeleiding geïndiceerd dat ruimschoots afdoende is voor het overgrote deel van de cliënten. Binnen dit maximum aan uren blijven de doelen leidend voor het daadwerkelijk aantal ingezette uren begeleiding.

Met het convenant streven de deelnemende partijen de volgende doelen na:

- Minder overlegtijd tussen zorgaanbieders en Buurtteams;
- Vermindering van de administratieve lasten bij betrokken partijen;
- Een snellere, minder bureaucratische route naar zorg voor cliënten.

Ook is afgesproken om een vinger aan de pols te houden bij deze nieuwe werkwijze, onder meer via een tussenevaluatie. Deze tussenevaluatie hebben wij voor het zomerreces uitgevoerd door middel van een kwalitatieve uitvraag bij zorgaanbieders en bij beide Buurtteams. Ook hebben we een kwantitatieve analyse uitgevoerd.

Onze overall conclusie is dat het convenant tot nu toe bijdraagt aan de doelen van minder overlegtijd, minder administratieve lasten, klantvriendelijkheid, betaalbaarheid en goede samenwerking tussen professionals.

De belangrijkste uitkomsten van de evaluatie zijn:

- De praktijkwerking van het convenant wordt positief beoordeeld door alle betrokkenen. Op een aantal punten is advies voor aanscherping van de samenwerking gedaan.
- Alle betrokkenen ervaren een verlaging van de administratieve last.
- Het convenant heeft overall niet geleid tot een stijging van de declaraties.

Bovenstaande punten dragen bij aan juiste, tijdige en proportionele inzet van hulp en ondersteuning voor inwoners van onze stad.

In maart 2024 starten we met een eindevaluatie van het convenant. Voor de opzet van de eindevaluatie zullen we ideeën ophalen bij zorgaanbieders, Buurtteams en gemeentelijke adviescommissies. De uitkomsten zullen voor ons bepalend zijn voor de vraag of we de afspraken uit het convenant continueren in 2025 en latere jaren.

Werkwijze CEO's Jeugd en Wmo aangepast

Vanaf 2020 zijn we begonnen met het uitvoeren van het cliënt-ervaringsonderzoek (CEO) 4 keer per jaar, in plaats van één keer per jaar. Elke achtste week nadat een kwartaal is afgelopen, worden de gedrukte vragenlijsten gestuurd naar een aselechte steekproef Wmo- en jeugdhulpcliënten die in dat kwartaal een indicatie hebben gekregen. Hierdoor worden de resultaten in de loop van het jaar zichtbaar, in plaats van slechts één keer per jaar.

De respons op de CEO's bleef echter aan de lage kant en vraagt relatief veel inzet.

Oorzaken van de lage respons zijn dat we op dit moment een relatief lange vragenlijst hebben, met name de doelgroep beschermd wonen landelijk (en in onze regio) een lage respons heeft en dat het invullen van een evaluatie over de kwaliteit van de hulp acht weken na afloop van het kwartaal voor een deel van de cliënten te snel volgt op de start van de hulp.

Daarom willen de werkwijze voor de CEO's jeugd en Wmo vanaf 2024 vormgeven op basis van twee kortere vragenlijsten die op verschillende momenten worden uitgevoerd. Vragenlijst 1 zijn vragen over de (gemeentelijke) toegang tot zorg en ondersteuning. Dit onderzoek heeft betrekking op de ervaring met de toegang tot voorzieningen. De vragenlijst wordt als bijlage bij de beschikking naar de inwoner verstuurd door Team Backoffice Wmo/Jeugdwet. Vragenlijst 2 bevat vragen over de kwaliteit en het effect van de ondersteuning. Dit onderzoek heeft betrekking op de kwaliteit en het effect van de ontvangen ondersteuning in het algemeen. Deze vragenlijst wordt éénmaal aan het begin van het jaar naar een aselechte cliëntengroep verstuurd. Zodoende kunnen de bevindingen vroeg in het jaar met uw raad gedeeld worden.

Mocht u naar aanleiding van deze brief meer inzicht willen hebben in de cijfers over de uitvoering in het sociaal domein dan kunt het raadsdashbord sociaal domein raadplegen. U heeft hierover eerder informatie en instructies voor het inloggen ontvangen. Mocht u niet meer over de inloggegevens beschikken dan kan u contact opnemen met de griffie.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester